

Szent Iván-éji golfparti

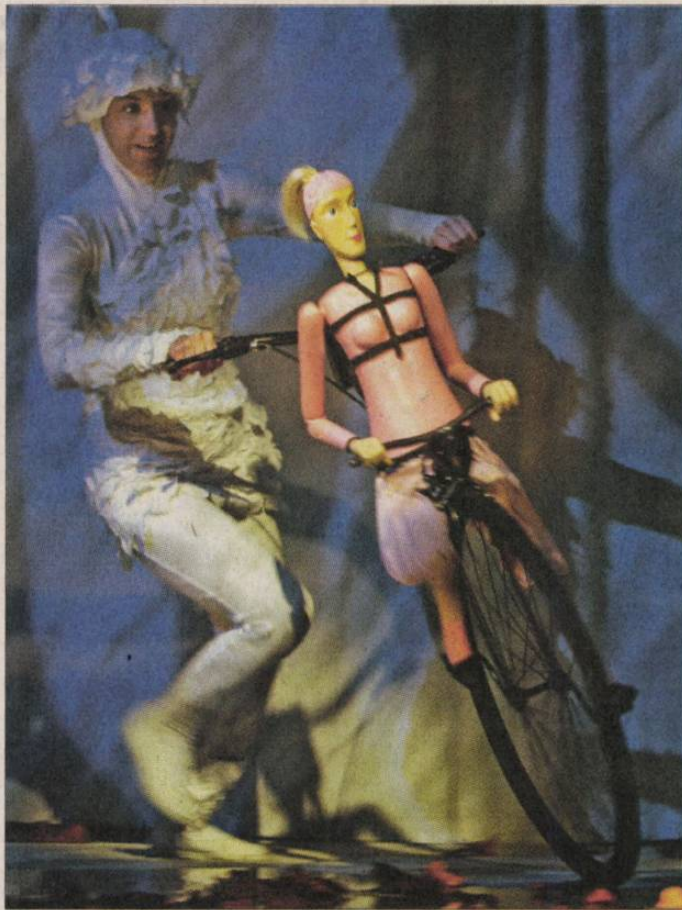
Színház

Szentivánéji álom. Budapest
Bábszínház

Zappe László

Nincs Athén, és tulajdonképpen erdő, illetve park sincs a Budapest Bábszínház negyedik emeleti, Játszó-térnek nevezett termében. A mai bábozás világnagyságaként számon tartott *Josef Krofta*, a Hradec Králové-i Drak Divadlo vezetője, aki egyúttal Prágában a bábtanszék vezetője is, *Miloslav Klíma* közreműködésével lényegre törően dolgozta át a Szentivánéji álmot. A magyar szövegben, melyet *Arany János*, *Eörsi István* és *Nádasdy Ádám* fordításaira támaszkodva *Balogh Géza* készítette, nincs athéni király és amazonkirályné, nincs lakodalmuk, nincs tehát az erdőn huzakodó tündérr királyi párosnak megfelelő, de párhuzamos történetük sem. Így a szerelmesek sem az athéni udvarból indulnak kalandos erdei útjukra, szerelmet tiltó atya sincs, s persze az ebből következő uralkodói fenyegetés sincsen. Inkább mintha golfozni, illetve tandemkerékpározni indulnának mai fiatalok. Továbbá nem lévén királyi udvar és királyi esküvő sem, annak sincs oka, hogy a mesteremberek három főre csökkentett bumfordi színjátás köre elő akarja adni Piramus és Tisbe történetét. Lehántottak tehát Shakespeare darabjáról mindent, ami nem maga a lényeg. Biztos út ahhoz, hogy a lényeg is elveszék.

Csakhogy... Van a színen egy kerti színpad, középen a címer helyén számárfejjel, az

Krofta élő színházat rendez, a báb segédeszköz. Fotó: Sopronyi Gyula

építmény tetejére ívelt lépcsősorok vezetnek föl kétoldalt (tervező: *Jaroslav Milfajt*). Kerti szobrokként állnak némely szereplők, egyesek hangszereket tartanak, virágfüzérés öltözékekben idézik a görög ökort. S már a nyitó állóképben is ott bujkál a viháncoló malackodás. A Puckot játszó *Ellinger Edina* egy medence peremén kútszoborként ülve, okarinát tart maga előtt félreérthetetlen pózban. Később *Gémes Antos* méteres bolyhos

farokkal babrálva játssza végig Oberon szerepét.

Krofta alapvetően élő színházat rendez, a bábok csak segédeszközök, egyes figurák merev másai, megkettőződésai. Méghozzá csak a két kergetőző szerelmes pár, a tündérrjáték tárgyai, áldozatai s végül nyertesei változnak időnként szögletesen mozgó, köteleken lógó, távirányított bábukká. Ebből filozofikus következtetések vonhatók le, ám főlegesen. Ahogyan a cse-

lekmény, ugyanúgy a tanulság sem részese a színpadi hatásnak. Egyetlen dolog működik itt igazán: a mindent elsőpró humor, a nem lankadó ötletparádé, az ősi és egyúttal modernül abszurdnak is tetsző mókázás, csúfondáros komédiázás.

A cseh mester nem a rendezői elgondolás és látomás nagyvonalúságával és eredetiségével, nem a kivitelezés biztos szakmai rutinjával, nem a tévedhetetlen stílusérzékkel, s még csak nem is az ötletek kavalkádjával nyűgözi le a nézőt, hanem azzal a különös tehetséggel, hogy körülötte mindenki tehetségessé lesz. Az ma már mindennapos, hogy a bábszínészek kijönnek a paraván mögül, sőt paraván se nagyon van már. Ezúttal azonban igazi színészi teljesítményeket is láthatunk. Gémes Antos durcás, narcisztikus tündérr király, *Radics Rita* a létet lustán élvező tündérr királynő, *Ellinger Edina* kelletlenül fürge segéd-tündér. *Kovács Judit* és *Teszárek Csaba*, illetve *Semjén Nóra* és *Kemény István* változatosan mulatságossá tudja tenni a négy elveszeten bolyongó, s főképp csak a ruházatuk alapján megkülönböztethető fiatal figuráját. És remekel a három színészkedő mesterember szerepében a kétségbeesetten főnökösödő *Ács Norbert* (Vackor), *Schneider Jankó* az önbizalomtól duzzadó, majd az ámulattól megdöbbenő Zubolyként, és a szerepléstől egyvégtében rettegő *Dudásként Pályi János*.

Vratislav Sránek zenéje és *Király Attila* koreográfiája az előadás groteszk derűjét, a játék önmagáért való örömét szolgálja.